

Dosarul nr. 3r-17/23
2-20163793-01-3r-23012023

Prima instanță: Judecătoria Hîncești sediul Ialoveni (jud. D. Corlăteanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

8 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Maria Mazîlu, reprezentată de avocatul Constantin Sidorovici

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Mariei Mazîlu împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva încheierii din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Maria Mazîlu, reprezentată de avocatul Constantin Sidorovici împotriva hotărârii din 17 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ

constată:

La 23 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Maria Mazîlu, reprezentată de avocatul Constantin Sidorovici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la contestarea actului administrativ.

Întemeindu-și pretențiile în baza art. 65, 196, 206, 210, 211, 212 Cod administrativ, a solicitat admiterea acțiunii, repunerea în termenul de înaintare a acțiunii și anularea deciziei Comisiei raionale Ialoveni pentru examinarea cererilor victimelor presiunilor politice din 9 iulie 2020, ca ilegală și neîntemeiată.

Prin încheierea din 5 februarie 2021 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, a fost respinsă cererea Mariei Mazîlu de repunere în termen a acțiunii în contencios administrativ și declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Mazîlu

împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la anularea deciziei Comisiei raionale Ialoveni pentru examinarea cererilor victimelor represiunilor politice din 9 iulie 2020.

A fost explicat Mariei Mazîlu că declararea acțiunii ca inadmisibilă în temeiul indicat, exclude posibilitatea adresării repetată în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune.

Prin decizia din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul depus de Maria Mazîlu, reprezentată de avocatul Constantin Sidorovici, anulată încheierea din 5 februarie 2021 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni și adoptată o nouă încheiere, prin care a fost admisă cererea Mariei Mazîlu cu privire la repunerea în termen a cererii de chemare în judecată.

A fost repusă în termen cererea de chemare în judecată depusă de Maria Mazîlu împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la contestarea actului administrativ, cu remiterea pricinii, în instanța competentă, Judecătoria Hîncești sediul Ialoveni.

Prin încheierea protocolară din 21 februarie 2022 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, a fost atras în proces, în calitate de persoană terță, Ministerul Finanțelor.

Prin hotărârea din 17 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, a fost respinsă acțiunea, ca fiind neîntemeiată.

La 19 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, Maria Mazîlu, reprezentată de avocatul Constantin Sidorovici a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Maria Mazîlu, reprezentată de avocatul Constantin Sidorovici împotriva hotărârii din 17 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

La 22 decembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Maria Mazîlu, reprezentată de avocatul Constantin Sidorovici a depus recurs împotriva încheierii din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia și anularea încheierii instanței de apel.

În motivarea recursului a invocat că încheierea recurată este ilegală și neîntemeiată.

Totodată, și-a manifestat dezacordul față de argumentele prezentate în încheierea Curții de Apel Chișinău, precum că nu a fost respectat termenul în interiorul căruia urma să fie depusă cererea de apel motivată.

A specificat că potrivit prevederilor Codului administrativ și a legislației în vigoare, judecătorul trebuia să stabilească apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, însă niciun astfel de termen nu a fost stabilit.

Mai mult ca atât, încheierea contestată a fost adoptată la 14 septembrie 2022, iar reprezentantului recurentei aceasta i-a fost expediată abia la data de

11 decembrie 2022, în condițiile în care recurenta nici până în prezent nu a recepționat încheierea respectivă.

A remarcat că o situație similară a avut loc și la data depunerii cererii de chemare în judecată.

A conchis că instanța de apel în mod absolut ilegal și neîntemeiat a privat-o de drepturile sale fundamentale, de posibilitatea de a-și apăra drepturile sale și de a prezenta probe în instanță.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost notificată la adresa electronică a reprezentantului recurentei, avocatul Constantin Sidorovici la 11 decembrie 2022, fapt ce se atestă prin extrasul de pe poșta electronică (f. d. 152).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 22 decembrie 2022, în termenul legal.

Conform art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Din materialele dosarului rezultă că la 19 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, Maria Mazîlu, reprezentată de avocatul Constantin Sidorovici a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii (f. d. 126).

Se mai constată că prin încheierea din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Maria Mazîlu, reprezentată de avocatul Constantin Sidorovici împotriva hotărârii din 17 mai 2022 a Judecătorei Hîncești sediul Ialoveni, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ (f. d. 150-151).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că hotărârea motivată din 17 mai 2022 a Judecătorei Hîncești sediul Ialoveni a fost notificată la adresa electronică a reprezentantului Mariei Mazîlu, avocatul Constantin Sidorovici, [XXXXXX](#), la 30 mai 2022, fapt ce se atestă prin extrasul de pe poșta electronică (f. d. 144 verso).

La acest capitol, instanța de recurs scoate în evidență că adresa electronică nominalizată este inserată atât în mandatul avocațial seria MA nr. 1108219 din 7 decembrie 2020, cât și în mandatul avocațial seria MA nr. 1108264 din 19 mai 2022 (f. d. 2, 125).

Totodată, materialele cauzei atestă și faptul că aceeași adresa electronică a avocatului Constantin Sidorovici a fost utilizată de mai multe ori în cadrul procesului pentru corespondența dintre reprezentant și instanțele de judecată, inclusiv pentru expedierea notificărilor, citațiilor și a actelor judecătorești de dispoziție (f. d. 31, 42, 51, 56, 59, 72, 101, 115 verso).

Deci, potrivit art. 65 alin. (2) Cod administrativ, *culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.*

Distinct de aceste constatări, este indubitabil că termenul de depunere a apelului motivat, prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a început să curgă la data de 31 mai 2022, ziua imediat următoare notificării hotărârii motivate a primei instanțe și a expirat la 29 iunie 2022.

Tot aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a sublinia și faptul că, pe lângă notificarea hotărârii motivate a primei instanțe în adresa reprezentantului recurente, avocatul Constantin Sidorovici, la materialele cauzei este anexată inclusiv și dovada recepționării hotărârii motivate din 17 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni nemijlocit de către recurenta Maria Mazîlu la 6 iunie 2022, ceea ce se confirmă prin avizul poștal de recepție (f. d. 147).

Cu toate acestea, apelanta Maria Mazîlu nu a prezentat instanței motivarea apelului, motiv din care instanța de apel corect a ajuns la concluzia declarării inadmisibilității acestuia, în conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

Suplimentar, instanța de recurs va menționa că, în conformitate cu art. 237 alin. (1) Cod administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)-(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Potrivit art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, *la cerere*, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Raportând la caz prevederile legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că termenul de depunere a motivării apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

În speță, Maria Mazîlu nu a înaintat instanței de apel o cerință de repunere în termen, cu anexarea probelor justificative de omitere a termenului legal.

Or, potrivit art. 24 alin. (1) și (2) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Maria Mazîlu nu a depus diligența necesară în vederea prezentării motivării apelului în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ și, respectiv, protejării dreptului său de acces la instanță.

Astfel fiind, cele constatate resping unicul argument invocat de către recurenta Maria Mazîlu, reprezentată de avocatul Constantin Sidorovici, precum că instanța de apel urma să-i acorde termen de înlăturare a neajunsului pentru

depunerea apelului motivat, neajuns ce urma să fie înlăturat potrivit prevederilor art. 235 Cod administrativ.

Și asta deoarece, art. 235 Cod administrativ prescrie stabilirea unui termen pentru înlăturarea neajunsurilor, doar în condițiile în care cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1) Cod administrativ, circumstanțe care, la caz, nu se atestă.

Prin urmare, dispozițiile legale nu prevăd posibilitatea acordării din oficiu de către instanță a unui termen de înlăturare a neajunsului din cauza omiterii termenului de depunere a apelului motivat.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Maria Mazîlu, reprezentată de avocatul Constantin Sidorovici împotriva hotărârii din 17 mai 2022 a Judecătorei Hîncești sediul Ialoveni, din motiv că motivarea apelului nu a fost depusă.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza *Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei*; *Kemp vs Luxembourg*; *Diaz Ochoa vs Spania*], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticile invocate de către recurentă sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Maria Mazîlu, reprezentată de avocatul Constantin Sidorovici.

Se menține încheierea din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Mariei Mazîlu împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu